

Predpomlad

Lili Novy

Tiha, hladna predpomladna noč
diha mi v obraz nekdanje sanje.
Vedno globlje vodi pot me vanje,
vse je, kakor je biló nekoč.

Skritih čarov teh polnočna moč
vliva v mojo dušo čudno znanje,
vseh stvari razumem vzdihovanje,
vse nas veže žgoč, svetel obroč.

Tenke veje dviga zdaj drevo,
sega v lahno luč iz senčne teže,
sega po oblakih, ki gredo,

kakor nežne in srebrne mreže...
Vrgel jih je čez nebo nekdo,
ki, kar hrepeni, od vekov veže.

Haloze

Dr. Žgeč Franc

(Sociološka študija)

Še slabši kakor posestnika domačina, je položaj Haložana, ki je viničar pri kmetu s polja. Sicer trdijo nekateri „poznavalci“ Haloz, da gre viničarju pri kmetu s polja dobro! Toda ti „poznavalci“ Haloz varajo nevedé same sebe ali pa varajo vedé druge in javnost.

Površine vinogradov, ki jih imajo kmetje s polja na Gorci, in kakor bomo videli tudi v poznejših razpravah, v Halozah sploh, niso v splošnem niti dovolj velike, da bi pošteno preživljale eno samo družino. Kako naj živita na njih dve družini, kmetova in viničarjeva!

Kmet proda vino ali ga odpelje na svoj dom ali ga zapre v klet. Kaj pa ostane viničarju? Njive na rebrih je premalo, da bi redil prešiča, ali je sploh ni nič. O kravici ne more biti niti govora, zemlje je premalo! Tudi gozda, če je pri posestvu, kmet ne da posekati. Po večini še redko sadje obere za sebe! In viničar?

Človek razume tudi kmeta! Rad bi si pomagal v težki gospodarski krizi. Poljedelski pridelki nimajo cene, živina nima cene, davke plačati mora. Zato proda vino. Iz svoje krpe vinograda poskuša iztisniti kolikor mogoče veliko dohodkov, na viničarja in njegovo deco ne